

Sirkulær økonomi - praktisk betydning for byggavfall

Byggavfallskonferansen 27. januar 2016

Kari Aa, Miljødirektoratet

Sirkulær økonomi 2015

“All resources need to be managed more efficiently throughout their life cycle”

Fra lineær til sirkulær økonomi:

gjenvinning av alle typer avfall hvor **ressurser** forblir i økonomien, også etter at et produkt ikke lenger brukes til sitt opprinnelige formål

Sirkulær økonomi 2015

Viktigste drivkraft å gi økonomisk vekst og skape arbeidsplasser ved

- bedre øko-design
- ombruk og reparasjon
- mer effektiv utnyttelse av ressursene
- reduksjon av avfallsmengder
 - 144.000 nye jobber i 2035
 - reduksjoner i klimagassutslipp beregnet til over 500 millioner tonn fra 2015 til 2035.

Høringsmøte: Closing the loop: boosting business, reducing waste

FVP Frans Timmermans giving an opening speech, Commissioner Vella illustrating the environmental dimension of circular economy, VP Jyrki Katainen giving closing remarks

Regjeringens innspill til EUs satsing på sirkulær økonomi

EUs satsing på sirkulær økonomi har også betydning for Norge. Derfor må vi delta aktivt i prosessene frem mot en ny handlingsplan, sa tidligere klima- og miljøminister Tine Sundtoft:

«Forbrukerrettigheter, at produkter skal ha lengre levetid og redusert klima- og miljøfotavtrykk er noen av de norske prioriteringene.»

«Det er viktig å sikre en sirkulær økonomi hvor ambisiøse krav om materialgjenvinning ikke fører til uønsket spredning av miljøgifter som man er særlig bekymret for.»

[Regjeringens innspill](#)

EUs handlingsplan for Sirkulær økonomi lagt fram 2.desember 2015

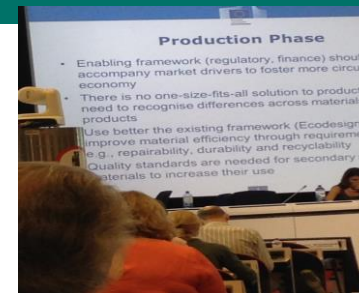
- Ny «pakke» omfatter hele verdikjeden fra utvinning av råmaterialer, produksjon, forbruk og gjenvinning
- Handlingsplan + revisjon av flere avfallsdirektiv

www.miljodirektoratet.no/no/Horinger/

Utdrag fra handlingsplanen

- **Produksjonsfasen**
 - produkt design gjennom økodesign; krav til feks reparerbarhet, holdbarhet og gjenvinnbarhet gjennom **Økodesigndirektivet**
 - avfallshåndtering og ressurseffektivitet inn in **industriens BREFer**
- **Forbruksfasen**
 - gjøre reparasjon lettere; bedre tilgang til reservedeler, service og informasjon
 - bedre kontroll med garantiordninger
 - vektlegge sirkulær økonomi-forhold ved nye og revisjon av kriterier under **regelverket for offentlige anskaffelser**

Utdrag fra handlingsplanen

- **Endring av avfallsregelverket**
 - langsiktige gjenvinningsmål for ulike avfallsfraksjoner
 - generelle krav til produsentansvarsløsninger
 - forenkling og harmonisering av definisjoner og beregningsmetoder

- **Markets for Secondary Raw Materials**
 - utvikle kvalitetsstandarder der det er nødvendig
 - revidere regelverk for gjødselvarer for å styrke rollen til biogjødsel
 - innføre tiltak for å fremme ombruk av vann

Utdrag fra handlingsplanen

■ Materials and Chemicals

- nødvendig å se på bedre kobling mellom regelverk for produkter, kjemikalier og avfall for å fremme giftfrie materialsykluser og forbedre sporing av farlige kjemikalier i produkter

Prioriterte områder

- **Plast**

- kommisjonen vil vedta en strategi for plast, med fokus på gjenvinnbarhet, biodegraderbarhet, innhold av miljøgifter og marin forurensning
- nye mål for materialgjenvinning av emballasjeplast

- **Matavfall**

- utvikle felles metode for å måle matavfall og definer relevante indikatorer
- tydeliggjøre regelverk innen matavfall og for
- gjennomgå system for datomerking og “best før”-merking

Prioriterte områder

- **Kritiske råvarer**
 - foreslå tiltak for å fremme gjenvinning av kritiske råvarer
- **Bygge-og anleggsavfall**
 - etablere system for å sikre gjenvinning av sårbare ressurser god avfallshåndtering
 - etablere system for å vurdere miljøeffekten av bygg i en livsløpssammenheng

Pågående og foreslåtte tiltak for byggenæringen

- **Melding fra kommisjonen: *Resource efficiency opportunities in the building sector***, COM (2014) 445
 - Byggesektoren storforbruker av ressurser og genererer mye avfall - mer effektiv ressursutnyttelse nødvendig
 - Behov for å lage et utvalg av klart definerte og målbare indikatorer for å vurdere bygningers miljøpåvirkning
- **Fra handlingsplanen for sirkulær økonomi**
 - “Pre-demolition assessment **guidelines** for the construction sector” (2017)
 - “Voluntary industry-wide **recycling protocol** for construction and demolition waste” (2016)
 - “**Core indicators** for the assessment of the lifecycle environmental performance of a building, and incentives for their use” (2017 onwards)

Pågående og foreslåtte tiltak for byggenæringen

- Utvikling av indikatorer for å vurdere byggs miljøfotavtrykk
http://ec.europa.eu/environment/eusd/smgp/policy_footprint.htm
- Pågående studie for å identifisere hindringer og drivere for materialgjenvinning
 - 2015-2017http://susproc.jrc.ec.europa.eu/Efficient_Buildings/index.html

Betydning av rammeverket for Norge

- Norge får de samme **forpliktelser** som EU gjennom EØS-avtalen
- Større oppmerksomhet rundt **gjennomføring** og **tilsyn** av avfallsregleverket
- Vi må følge med på det som skjer -> **tidlig påvirkning**
 - EU-høringer <http://www.miljodirektoratet.no/no/Tema/EU-EOS/EU-horinger/>
 - EU-regelverk under utvikling <http://www.miljodirektoratet.no/no/Tema/EU-EOS/EU-regelverk-under-utvikling/>
- Forskning og innovasjon - nye muligheter under Horisont 2020

www.miljodirektoratet.no